

עמ"ת 747/02/22 - אריק אלקיים נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 747-02-22 אלקיים (עצור/אסיר בפיקוח) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 415716/2021
בפני כבוד השופטת אילת דגן
עורר
נגד-
משיבים
אריק אלקיים (עצור/אסיר בפיקוח)
מדינת ישראל

פסק דין

1. לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בקריות (כב' השופטת סימי פלג-קימילוב) ב-מ"ת 17667-06-21 מיום 31/1/22, בו נדחתה בקשת העורר לפתיחת חלונות אוורור לצורך יציאתו לעבודה.
2. ביום 8/6/21 הוגש נגד העורר כתב אישום בגין החזקת סם מסוכן מחולק ליחידות: 3 יחידות של סם מסוג קוקאין במשקל כולל נטו של 8.7802 גרם, 2 יחידות של סם מסוג קטמין משולב עם MDMA במשקל כולל 1.457 גרם. כמו כן בצידינית שהייתה בסלון הבית, החזיק העורר בסם מסוג קוקאין במשקל נטו 6.2054 גרם.
3. בעניינו של העורר התקבלו מספר תסקירים. (הן בתיק העיקרי והן בתיק המ"ת).
ביום 7/7/21 התקבל תסקיר מעצר שקבע קיומו של סיכון בינוני להישנות עבירות דומות והמליץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני. ביום 22/7/21 הורה בית משפט קמא על מעצר העורר בפיקוח אלקטרוני.
ביום 7/12/21 התקבל תסקיר שירות המבחן שהתרשם, בין היתר, כי המבקש מתקשה בקבלת אחריות מלאה על מעשיו וכי הבעת החרטה היא מילולית ומונעת ממוטיבציה חיצונית על רקע חששו מפני השלכות מעשיו במסגרת ההליך המשפטי.
ביום 12/1/22 התקבל תסקיר משלים במסגרת הבקשה להסרת הפיקוח האלקטרוני. בתסקיר מצוין כי העורר החל בתהליך שיקומי שהחל במסגרת פרטית ולאחר מכן שילבו במסגרת היחידה להתמכרויות בטירת הכרמל. צוין כי העורר מתקשה בשיתוף פעולה עם שירות המבחן ומקיים קשרים חברתיים שוליים המהווים סיכון להישנות מקרים.
במכלול, סבר השירות שלא חל שינוי במידת הסיכון הטמונה בעורר ואין המלצה להורות על שינוי בתנאי המעצר חרף המצוקה הכלכלית שהעורר טוען לה.
4. ביום 31/1/22 ניתנה החלטת בית משפט קמא, מושא הערר. בית המשפט קמא כי שוכנע שבשלב זה אין מקום לערוך שינוי בתנאי הפיקוח האלקטרוני ויש לבחון זאת שוב, ככל שהעורר יתקדם בהליך הטיפול.

בית המשפט קבע את התיק לתזכורת פנימית ליום 20/2/22 שעד אז הורה לשירות המבחן להגיש תסקיר עדכון באשר להתקדמות בהליך השיקומי. עוד קבע, כי לאחר קבלת התסקיר תינתן החלטה, הן ביחס לפתיחת חלונות התאווירות, והן ביחס להסרת הפיקוח האלקטרוני.

בית המשפט האריך את צו פיקוח המעצרים בשלושה חודשים נוספים.

5. העורר טוען כי טעה בית המשפט בהחלטתו ובאיזונים שערך. לטענתו מצב הדברים השתנה מאז החלטת המעצר הראשונה. שירות המבחן עמוס ועל כן פנה העורר תחילה לטיפול פרטי. מכל מקום בחלוף הזמן אין חובה להמתין לתסקיר נוסף ומן הדין היה, נוכח חלוף הזמן, לקבל החלטה שיפוטית עצמאית מבלי להמתין עוד.

6. לטענת העורר, ביום 26/1/22 נולדה לו במז"ט בת נוספת, אחות לשלושת ילדיו הקטנים, או אז הורה בית משפט קמא על פתיחת חלון, ללא פיקוח, למשך 40 שעות ללמדך שבית המשפט עצמו סבר שהסיכון פחת.

7. לטענת העורר, מדובר בעבירה שבוצעה לפני כשמונה חודשים, עברו נקי, שירות המבחן כבר קבע בעבר שהוא נעדר דפוסי התנהגות עבריינית. הוא מפרנס יחיד, שכן רעייתו מטפלת בילדים וכעת גם בתינוקת בת שבועות ספורים. בדיקות השתן שהוא עובר נקיות, חלה התקדמות בטיפול, והצורך בחלונות הוא צורך קיומי לשם פרנסת המשפחה.

8. דלטענת העורר, בקשתו לעבוד תלויה ועומדת חרף העובדה כי המעסיק נחקר ונמצא מתאים לתפקיד על ידי בית המשפט ומקום העבודה המוצע מרושת במצלמות.

9. העורר טוען כי אפשר שהיה מקום בתחילתו של ההליך לאיזוק אלקטרוני, ברם, כיום, נוכח האישורים לצאת לטיפולים, נוכח האמון שניתן לו לצורך לידת בתו, נוכח התרשמות בית המשפט שהמפקח ראוי למשימה, מן הדין לאפשר חלונות אוורור מידי יום לצורך יציאה לעבודה בשעות היום, באופן שיבטל האיזוק האלקטרוני ויותר רק מעצר בית לילי תוך שכל יציאה לעבודה תהיה בליווי.

10. המשיבה טוענת, שבכל ארבעה התסקירים של שירות המבחן, עומד שירות המבחן על כך שהמסוכנות של העורר לא פחתה. לטענתה, שירות המבחן סבר שאין הבעה אמיתית של נכונות טיפולית, אלא רק רצון להיטיב את תוצאות ההליך הפלילי ותו לא. לאחר שנסגרה בפניו הדלת הזו, הוא בחר ללכת לטיפול פרטי.

לטענתה, שירות המבחן סבור שהעורר אינו בשל עדיין, וכי קיימים פערים ניכרים במידע שנמסר לשירות המבחן לבין המידע שנמסר לגורמים טיפוליים פרטיים. כך למשל, בפני הגורם הפרטי סיפר העורר שהמשבר הגדול החל עוד בצרפת והשימוש בסמים הוא מידי יום, בעוד שבפני שירות המבחן סיפר שההיכרות עם הסמים החלה עם פרוץ הקורונה והשימוש הוא אחת לחודש.

11. המשיבה מפנה לבש"פ 2076/19 שם קובע בית המשפט העליון שיש להעדיף את חוות הדעת של שירות המבחן

על פני חוות דעת של גורמים פרטיים.

העורר משיב ביחס לבש"פ 2076/19, כי אין הנידון דומה לראיה, שכן, במקרה שם מדובר באדם שהוגש נגדו כתב אישום שעניינו לא פחות מארבע עבירות שוד, עם המלצה שלילית שללא שחרור ממעצר.

המשיבה מפנה גם לבש"פ 305/21, שם נקבע שבטרם תישקל אפשרות של מתן רשות יציאה לעבודה או הסרת איזוק אלקטרוני, האינדיקציה צריכה להיות פחיתת המסוכנות.

בעניינו טוען העורר ביחס לאותו בש"פ, כי מעבר לכך שמדובר בעבירות נשק ועבירות של שיבוש מהלכי משפט, זריקת רימון, העורר שם הגיש את הבקשה לשינוי התנאים לאחר שישה שבועות, בעוד בעניינו מדובר על שמונה חודשים.

12. בתסקיר חדש (בתיק העיקרי) מיום 1/2/22 סקר שירות המבחן את הנסיבות שהובילו לביצוע העבירה, כפי שתיאר אותם העורר, את פנייתו של העורר לטיפול פרטי, התחלת טיפול ביחידה להתמכרויות ולקחת האחריות. העורר הביע רצון להשתלב בהליך טיפולי מתוך הבנתו שאורור רגשותיו יסייע לו להשיג תחושת הקלה ויעזור לו להבין את בחירותיו והתנהלותו המתוארת בכתב האישום. השירות שב ומציין כי רב הנסתר על הגלוי באשר לנסיבות המעורבות ועל כן עדיין לא גיבש דעה ביחס לקיומה של נזקקות טיפולית סביב נושא השימוש בסמים. אולם לאור הכוונות המילולית והמהלכים האקטיביים לטיפול פרטי, טיפול פסיכיאטרי והשתלבות ביחידה לטיפול בהתמכרויות סבור שירות המבחן כי יש חשיבות להמשך טיפול כדי לבחון במהלכו את רצינות העורר ויכולתו להפיק תועלת מההליך הטיפולי בו החל. שירות המבחן ביקש להמתין עוד 3 חודשים על מנת להגיש תסקיר סופי.

13. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, ובתיק דלמטה, שקלתי את הדברים, דין הערר להידחות.

14. בניגוד לטענת העורר לפיה לא מתקבלים תסקירים משרות המבחן במהירות הראויה, עובדתית בתיק זה מצויים כבר שלושה או ארבעה תסקירים.

בית משפט קמא לא סתם את הגולל על הבקשה להסרת האיזוק ופתיחת חלונות, אלא השאיר את הדלת פתוחה וקבע לקבלת תסקיר נוסף ותזכורת פנימית ליום 20/2/22 שלאחריה תינתן החלטה בעניינים אלו.

15. אכן בית המשפט שמע את המעסיק המוצע והתרשם לטובה ואכן גם התרשם לטובה מהמפקחים במקום המעצר באיזוק ברם נוכח תסקירי שירות המבחן שהתרשמו מהעורר (להבדיל מהמפקחים) נותר ספק בלבו ולצורך כך מצא לדחות בתקופה קצרה שיהיה בה, אולי לשפוך אור נוסף על הסיכון הנשקף מהעורר ועל היכולת לתת בו אמון.

לא נעלם מעיני בית משפט קמא כי העורר טוען למצוקה כלכלית ונפשית ברם לא היה די בכך בשלב זה.

16. אכן לעורר אין הרשעות קודמות, בדיקות השתן נקיות והוא מצוי בהליך טיפולי. יחד עם זאת, נותר הספק ביחס למוטיבציית ההליך הטיפולי וזו טענה בחינה מקיפה יותר, כמו גם הבחינה של שחרור בתנאים במקום מעצר

באיזוק.

אין להתעלם מכך שירות המבחן פעם אחר פעם, וגם בתסקירו האחרון לא סבור כי בשלה העת וחלה הפחתה ברמת הסיכון הנשקפת מהעורר.

העובדה שבית המשפט נעתר, הומיטרית לפתיחת חלון אין בה כדי לסייע. מדובר בפתיחת חלון חריגה בשל לידת בתו של העורר בליווי מפקח. אין להקיש מהיתר נקודתי חריג זה לבין יציאה לעבודה על בסיס יומיומי העלול להגדיל את הסיכון הפוטנציאלי.

17. כידוע, מעצר באיזוק אלקטרוני אינו מהווה חלופת מעצר אלא מעצר לכל דבר ועניין ועל כן ובדומה למעצר בבית מעצר, מעצר באיזוק צריך להיות רציף, והדין בחלונות התאווורות צריך להיות בכפוף להסרת האיזוק ושחרור בתנאים ולא במסגרתו של המעצר. הלכה היא כי יש להתקדם בעניין זה עקב בצד אגודל ולא בקפיצה נחשונית.

לبيت המשפט שלערעור אין כלים התרשמותיים עצמאים בלתי אמצעיים לבחון את הסיכון.

18. בשים לב לכל האמור, מצב דברים זה, בו בית המשפט דחה את מתן ההחלטה לשלושה שבועות (עוד 10 ימים מהיום) על מנת לקבל תסקיר שיתייחס גם לשאלת הסרת איזוק והמסוכנות, אינו בלתי סביר או מידתי בנסיבות העניין. לא מצאתי, אפוא, שנפל פגם בהחלטת בית משפט קמא ואני מורה, בהתאם, על דחיית הערר.

ניתן היום, ח' אדר א' תשפ"ב, 09 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.